A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása a 2015-től érvényes termeléshez kötött támogatásokról

2014. szeptember 17.

Termeléshez kötött támogatások 2015- től

A Földművelésügyi Minisztériumtól kapott tájékoztatás szerint döntés született a 2015-tól kifizetésre kerülő termeléshez kötött támogatások köréről és keretéről. A tájékoztatót teljes terjedelmében ezúton juttatjuk el tagságunk számára.

A 2015-től érvényes Közös Agrárpolitikában (KAP) megjelenő számos újdonság között meghatározó és hazánk számára kiemelt jelentőségű a tagállami mozgáskör keretében kialakítható termeléshez kötött támogatások rendszere. Fontos hangsúlyozni, hogy az agrárium fejlődése érdekében a rendelkezésre álló termeléshez kötött támogatási keret teljes kihasználást kívántuk megvalósítani. Erre tekintettel kezdtük meg az idei év során a termeléshez kötött támogatások konstrukciójára vonatkozó tervezési munkánkat, mely során az Önök részéről érkező észrevételeket és szakmai ismeretek is felhasználtuk.
A 2013. december 17-én kelt 1307/2013/EU számú rendelet alapján 2014. augusztus 1-ig kellett bejelenteni a termeléshez kötött jogcímek sajátosságait az Európai Bizottság felé. Az egyes ágazatok korábbi termeléshez kötött vagy attól elválasztott támogatásait figyelembe véve, az eddigi transzferek által kifejtett ágazati hatások megőrzése és továbbfejlesztése, valamint a Kormány és a Földművelésügyi Minisztérium társadalom- és szakpolitikai, illetve gazdasági célkitűzéseire tekintettel az alábbi ágazatok részesülnek 2015-től termeléshez kötött támogatásban:

- húshasznú anyatehén
- hízottbika
- tejhasznú tehén
- juh
- rizs
- cukorrépa
- zöldségnövények

• ipari zöldségek
• gyümölcsültetvények és bogyósok
• fehérje növények
o szemes növények
o szálas növények
A nevezett ágazatokon és azok forráselosztásán kívül, az uniós rendelet előírja az EU-s bejelentés egyéb paramétereit is. Ennek keretében szükséges volt megadni a termeléshez kötött jogcímek igénybevételének feltételeit. A bejelentésben rögzítésre kerültek a termeléshez kötött támogatásban részesítendő ágazatok, a támogatások jogosultsági kritériumai, illetve az egyes borítékokhoz tartozó keretösszegek, a fajlagos támogatási összegekkel kiegészítve. Fontos kihangsúlyozni, hogy a keretösszegek a 1307/2013/EU rendelet II. mellékletében megállapított nemzeti felső összeghatároknak megfelelően, a fajlagos értékek az aktuális forint/euró árfolyam, illetve a bejelentkezett területnagyság és állatlétszám függvényében alakulnak.

Az egyes ágazatok esetében megjelenő jogosultsági kritériumokat az alábbiakban soroljuk fel. Egyúttal jelzem, hogy az Európai Bizottság véleményezési és jóváhagyási eljárásának lezárultáig az alábbi feltételek tájékoztató jellegűek, az Európai Bizottság észrevételei alapján a később megjelenő nemzeti jogszabályok megjelenéséig még változhatnak.

Állattenyésztést érintő támogatások

Húshasznú anyatehén

1. Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként egy alkalommal kerül megállapításra;
2. nőivarú, háziasított szarvasmarhaféle, amelynek kora legalább 8 hónap;
3. húshasznú vagy kettős hasznosítású típusba sorolható állat, amelyik olyan állományhoz tartozik, amelyben jellemzően hústermelés céljából nevelnek borjakat;
4. a támogatás a támogatási kérelem benyújtásának napján a tenyészetben lévő olyan anyatehén után igényelhető, amely nem tartozik a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek az ugyanezen rendelet IV. és V. címében a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. október 29-i 1121/2009/EK bizottsági rendelet IV. mellékletében felsorolt fajtákhoz és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban 99-es kódon „egyéb tejhasznú”, 88-as kódon Brown Swiss, 03-as kódon Borzderes vagy 15-ös kódon Kosztromai fajtával bejelentett fajtához;

5. a tenyészet igazoltan gümőkor-, brucellózis- és leukózismentes; Ha a kérelem benyújtásakor a mentesség nem áll fenn, a támogatási kérelem vis maior kérelem benyújtásával sem fogadható el;
6. a támogatható minimális állatlétszám 1 egyed, amelyek az ENAR nyilvántartásban szerepeltek;
7. a támogatás további feltétele az anyatehén fajtájának az ENAR nyilvántartásba való bejelentése a Szarvasmarha ENAR rendeletben meghatározott útmutató szerinti fajtakóddal legkésőbb a támogatási kérelem benyújtásáig;
8. a mezőgazdasági termelőnek a támogatásra bejelentett állatokra vonatkozóan hat hónapos birtokon tartási kötelezettséget kell vállalnia, amely a támogatási kérelem benyújtásának napját követő naptól kezdődően folyamatosan áll fenn;
9. a tartási kötelezettség teljesítésének kell tekinteni, ha a mezőgazdasági termelő a tartási kötelezettség alatt álló állatnak az állatorvos által igazoltan kényszervágott vagy elhullott, valamint a tenyésztési selejtnek minősülő egyednek az ENAR nyilvántartás alapján igazoltan vágásra történő selejtezését – a kieséstől számított hatvan napon belül –a támogatási kérelem benyújtásának napjától megfelelő egyeddel, saját költségére pótolja;
10. az állattenyésztésről szóló törvény szerinti szakszerű apahasználat megléte;
11. a támogatásra bejelentett tenyészetében jellemzően hústermelés céljára tartanak borjakat és a kérelmezett állatok legalább 30%-ának van ellése a támogatási év során, valamint a kérelmezett állattól a támogatási év során született borjak a születést követően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben találhatók (3 egyed alatti állatlétszám esetén nem alkalmazandó);
12. a támogatás alapjául szolgáló állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás teljes ideje alatt legfeljebb 40% (3 egyed alatti állatlétszám esetén nem alkalmazandó);
13. termeléshez kötött tejtámogatásban részesülő egyedek nem támogathatóak.

Hízottbika

1. Szarvasmarha vagy bivaly fajú, hím ivarú 9 hónapos, vagy annál idősebb egyed;
2. a támogatásra vonatkozó időszakban (január 1. és december 31.) vágóhídon levágásra került, vagy élő állatként Európai Unión kívüli, harmadik országba exportra került vagy másik európai uniós tagállamba szállították;
3. az egyedek az ENAR-ban szerepeltek;
4. levágás vagy exportálás előtt legalább 2 hónapig a kérelmező tenyészetében voltak;
5. a támogatható minimális állatlétszám 1 egyed;

6. más EU tagállamban korábban termeléshez kötött támogatásban részesült egyedek nem támogathatóak.

Tejelő tehén

1. A TIR/ENAR nyilvántartása alapján 24 hónapnál idősebb, legalább egyszer ellett nőivarú szarvasmarha egyedek;
2. a tejelő tehén után járó támogatás igénylése esetén ugyanarra a tehénre nem igényeltek anyatehén támogatást;
3. a termelőnek tejtermelési kötelezettsége van;
4. minimális támogatható egyed: 1;
5. a tenyészet igazoltan gümőkor-, brucellózis- és leukózismentes;
6. a tehenek a NÉBIH hivatalos tejtermelés ellenőrzése alatt állnak vagy fajtatiszta tejelő tehenek vagy megfelelnek az 52/2010. (IV. 30.) a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló FVM rendeletben foglaltaknak.

Juh

1. Támogatott egyed legalább egy éves vagy egyszer ellett anyaállat;
2. minimális létszám: 10 egyed;
3. ENAR nyilvántartás;
4. 100 nap birtokon tartás, támogatási kérelem benyújtását követően kezdődik;
5. az állattenyésztésről szóló törvény szerinti szakszerű apahasználat megléte.

Növénytermesztést érintő támogatások

Általános feltételek valamennyi ágazat esetében:

1. Minimum 1 ha SAPS jogosult terület (a 1307/2013 EU rendelet 11. a támogatások csökkentéséről szóló cikke hatálya alá eső területeken is jogosult);
2. az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés.

Rizs

1. Rizs hasznosítási ágként művelt földterületen 1006 10 KN kód alá tartozó rizst termesztése;
2. rizs vetésének legkésőbb május 31-éig befejezése;
3. az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig.

Cukor

1. Direkt vagy integrátoron keresztüli szállítói szerződés a cukorgyárral;
2. a megtermelt kvótarépa (2017 után cukorrépa) értékesítése.

Zöldség-gyümölcs (három alboríték kerül kialakításra).

Zöldségnövények

1. meghatározott hektáronkénti minimális szaporítóanyag (vetőmag, palánta, dugvány, vagy hagyma);
2. a minimális szaporítóanyag mennyiségét kitevő certifikált vetőmag használata;
3. szaporítóanyag beszerzés esetén, annak igazolása;
4. egy parcellán belül több fajta termeszthető egyidejűleg, üvegházban és fólia alatt termeszthető növények is jogosultak a támogatásra;
5. a termeléshez kötött zöldségnövény támogatásra való jogosultság feltétele, hogy minimum 0,3 hektáron folyjon e növények termesztése.

Ipari zöldségek

1. meghatározott hektáronkénti minimális vetőmagmennyiség (unit);
2. a minimális vetőmagmennyiséget kitevő certifikált vetőmag használata;
3. vetőmag beszerzés esetén, annak igazolása;
4. az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig.

Gyümölcsültetvények és bogyósok

1. A termeléshez kötött gyümölcstámogatásra való jogosultság feltétele, hogy minimum 0,3 hektáron folyjon e növények termesztése;
2. alapfeltétel: hektáronkénti tőszám;
3. a három következő követelményből valamely kettő teljesítése:
4. életkor;
5. fix, telepített öntözés megléte;
6. ültetvény esetében 85%-os tőszámbeállottság.

Fehérje növények (két alboríték kerül kialakításra).

Szemes növények
1. Certifikált vetőmag;
2. minimális hozam: szója, lóbab, csillagfürt 1t/ha, borsó 2t/ha;
3. gazdálkodási napló vezetése.

Szálas növények

1. Certifikált vetőmag (nemcsak fajta, hanem faj esetében is);
2. meghatározott támogatásban részesíthető növények ;
3. keverékben min 51%-os pillangós arány, ezt a keverékarány igazolni kell;
4. két- vagy többéves kultúrák esetében (az őszi telepítésű kultúrák kivételével)

elsőben egyszer, a további években legalább kétszeri kaszálást végezni; ha a támogatási év kezdetekor az állomány többévesnek minősül, akkor mint álló kultúra alkalmazható rá a legalább kétszeri kaszálás előírása;
5. az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig;
6. gazdálkodási napló vezetése.

A Kormány döntése alapján – az uniós szabályozás adta lehetőséggel élve – Magyarország kihasználta a vidékfejlesztési források maximális, 15%-os átcsoportosítási lehetőségét. Ennek következtében évente közel 74 millió, a teljes időszak alatt közel 444 millió euróval több forrás biztosított a közvetlen támogatásokra. Az intézkedés alapján az alábbi keretösszegek állnak majd az ágazatok rendelkezésére.

1. Táblázat: A termeléshez kötött támogatási jogcímek keretösszegének alakulása (millió euróban, 2015-2020)

Ágazat megnevezése 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2015-2020
Húshasznú anyatehén 35,00 34,97 34,93 34,93 34,93 34,92 209,68
Hízottbika 4,50 4,50 4,49 4,49 4,49 4,49 26,96
Tejhasznú tehén 69,00 68,93 68,87 68,86 68,85 68,85 413,36
Anyajuh 22,00 21,98 21,96 21,96 21,95 21,95 131,80
Cukorrépa 8,00 7,99 7,98 7,98 7,98 7,98 47,93
Rizs 2,00 2,00 2,00 2,00 2,00 2,00 11,98
Z-Gy: Gyümölcsültetvények és bogyósok 16,50 16,48 16,47 16,47 16,47 16,46 98,85
Z-Gy: Zöldségnövények 8,00 7,99 7,98 7,98 7,98 7,98 47,93
Z-Gy: Ipari zöldségek 9,96 9,95 9,94 9,94 9,94 9,94 59,67
Zöldség-gyümölcs összesen 34,46 34,43 34,39 34,39 34,39 34,38 206,44
Fehérjenövény - Szemes 13,46 13,45 13,43 13,43 13,43 13,43 80,63
Fehérjenövény - Szálas 13,46 13,45 13,43 13,43 13,43 13,43 80,63
Fehérjenövény összesen 26,92 26,89 26,86 26,86 26,86 26,86 161,25

15% - os keret összesen 201,88 201,68 201,49 201,47 201,45 201,43 1 209,39

A kerethez kapcsolódóan a becsült fajlagos támogatási összegek bejelentésére is sor került. A fajlagos támogatási összegek vonatkozásában szükséges hangsúlyozni, hogy annak értéke minden évben, az 1. táblázatban bemutatott költségvetési változás függvényében valamint évente a termeléshez kötött támogatásra bejelentkezett termelők jogosult területének/állatainak mértékétől függően változni fog. Referencia év nem lesz meghatározva. Így abban az esetben, ha az előzetesen becsültnél több támogatásra jogosult terület/állat

alapján jelentkeznek be a termelők a kifizethető támogatási összeg csökkeni fog, amennyiben többen, a kifizethető támogatási összeg növekedésére kell számítani.

2. Táblázat: A termeléshez kötött támogatási jogcímek becsült fajlagos összegei

Ágazat megnevezése Becsült terület/állat-létszám (hektár, db) 2015. évi becsült fajlagos támogatás
Húshasznú anyatehén 162 000 216,0 euró/egyed
Hízottbika 48 000 93,8 euró/egyed
Tejhasznú tehén 195 000 353,8 euró/egyed
Anyajuh 890 000 24,7 euró/egyed
Anyakecske 16 000 16,7 euró/egyed
Cukorrépa 19 000 421,1 euró/hektár
8,4 euró/répa-tonna
(átlag 50t/ha)
Rizs 2 900 689,7 euró/hektár
Z-Gy: Gyümölcsültetvények és bogyósok 25 000 660,0 euró/hektár
Z-Gy: Zöldség-növények 20 000 400,0 euró/hektár
Z-Gy: Ipari zöldségek 50 000 199,2 euró/hektár
Fehérjenövény - Szemes 67 000 200,9 euró/hektár
Fehérjenövény - Szálas 207 000 65,0 euró/hektár

Az egyes állattenyésztési ágazatok esetében 2020-ig várható támogatás volumenének meghatározása során szükséges a „Több munkahelyet a mezőgazdaságban” elnevezésű program intézkedéseit is figyelembe venni. Az intézkedés keretében az átmeneti nemzeti támogatások (ÁNT) továbbvitelére, állatjóléti intézkedések folytatására és megkezdésére, valamint az állattenyésztéshez kapcsolódó egyes kísérő intézkedések keretösszegének megemelésére kerül sor.

A termeléshez kötött támogatásban részesülő ágazatok esetében az átmeneti nemzeti támogatásból is részesülő ágazatoknál – a KAP szabályai alapján – a szarvasmarha (extenzifikációs, hízottbika jogcímek), a tej, az anyajuh (hátrányos helyzetű térségekben történő anyajuhtartás) ágazat számára a 2013-as átmeneti nemzeti támogatások folytathatóak. Az anyatehén esetében a programtól függetlenül is a legmagasabb megengedett összegű termeléshez kötött ÁNT-vel számolunk. A program megemelt támogatásainak köszönhetően 2015-ben mintegy 20 milliárd forint költségvetési többlettámogatás áll majd az említett ágazatok rendelkezésre.